

DANIŞMA MECLİSİ S. Sayısı : 74

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, Ulaştırma, İmar ve İskân, Turizm ve Tanıtma, Mali İşler ve Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları. (1/21)

TC

Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101-895/04753

8 Temmuz 1981

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca Başkanlığımıza arzı 3 . 7 . 1981 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti ile İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması'nın Onaylanması Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU
Başbakan

GEREKÇE

Bilindiği gibi, uluslararası sivil havacılık alanında iki devlet arasındaki tarifeli hava seferleri, bu devletler arasında aktedilen bir anlaşma ile düzenlenmektedir.

Hükümetimiz, Ülkemizin coğrafi durumunu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarları gözönünde tutarak bütün ülkelerle yurdumuz arasında iktisadi, teknik ve kültürel bağları güçlendirmek ve aynı zamanda millî sivil havacılığımızı teşvik ve kalkındırmak amacıyla bugüne kadar bir çok ülkeyle Hava Ulaştırma Anlaşmaları imzalamıştır.

Bu meyanda Türkiye ile İrlanda arasında giderek gelişen ilişkiler ve iki ülke arasında özellikle turizm bakımından direkt hava seferlerinin yapılması gerektiği gözönünde tutularak, sözkonusu seferlerin hukukî temelini saptamak üzere Türkiye - İrlanda Anlaşması 24 Ocak 1980 tarihinde imzalanmıştır.

Bu anlaşma hükümleri, genel olarak diğer devletlerle yaptığımız model anlaşmadan esinlenmiş olup, karşılıklılık esasına dayanmaktadır. Sözkonusu anlaşma çerçevesinde hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamnamelere riayet edilmek şartıyla her iki ülke arasında tarifeli hava servisleri işletilebilecektir.

Bu anlaşmanın taraflarca onaylanmasını müteakip, Türkiye ile İrlanda arasında direkt hava seferlerinin başlatılması mümkün olacaktır. Ayrıca, anlaşma her iki ülkenin hava yollarına İrlanda ve Türkiye üzerinden başka ülkelere de seferler düzenleme imkânı sağlamaktadır. Böylece Türk Hava Yolları ileride Kuzey Atlantik yollarında uçmaya başladığı takdirde Shannon'un ara nokta olarak kullanılabilmesi saptanmıştır.

Söz konusu anlaşma Turizm de dahil olmak üzere iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesine önemli katkıda bulunacaktır.

Anlaşma İrlanda tarafından onaylanmıştır.

Bayındırlık, Ulaştırma, İmar ve İskân, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Raporu

TC

Danışma Meclisi

15 Aralık 1981

*Bayındırlık, Ulaştırma, İmar ve
İskân, Turizm ve Tanıtma Komisyonu*

Esas No. : 1/21

Karar No. : 3

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 15 Aralık 1981 günlü Gündeminde ilgili Hükümet Temsilcileri olarak Ulaştırma Bakanlığundan İsmet Erüstün ve Dışişleri Bakanlığundan Rıza Tümen ve Millî Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğinden Kur. Yrb. Dinçer İnce ve Millî Savunma Bakanlığında Hv. Alb. Hüseyin Şaşmaz'ın iştirakiyle tetkik edilmiştir.

Komisyonumuzun Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeleri sonunda, Tasarı olumlu karşılanmış ve aynen kabulüne karar verilmiştir.

Mali İşler Komisyonuna havalesi için Yüksek Başkanlığınıza saygıyla havale olunur.

A. Fehmi KUZUOĞLU
Başkan

Ayhan FIRAT
Başkanvekili

Zeki YILDIRIM
Sözcü

A. Güngör ÇAKMAKÇI
Kâtip

Mehmet AYDAR
Üye

Şükrü BAŞBUĞ
Üye

Halil EVLİYA
Üye

Mehmet HAZER
Üye
Toplantıda bulunamadı

Ali Mazhar HAZNEDAR
Üye

Atalay PEKÖZ
Üye

Ahmet SARP
Üye

Mustafa YÜCEL
Üye

Lütfullah TOSYALI
Üye

Hidayet UĞUR
Üye

Hayri SEÇKİN
Üye
Toplantıda bulunamadı

Mali İşler Komisyonu Raporu

TC

Danışma Meclisi
Mali İşler Komisyonu

Esas No. : 1/21

Karar No. : 17

8 Ocak 1982

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Türkiye Cumhuriyeti ile İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun tasarısı, Komisyonumuzun 4 Ocak 1982 tarihli Birleşiminde ilgili Hükümet temsilcileri de hazır buldukları halde incelenip görüşüldü.

I. Tasarı, 24 Ocak 1980 tarihinde Dublin'de imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırma Anlaşması'nın onaylanmasının uygun bulunmasını öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde de ifade olunduğu üzere milletlerarası sivil havacılık sözleşmeleri, 5 Haziran 1945 tarihli Şikago Konferansında tespit edilen Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi hükümleri esas alınmak suretiyle iki taraflı anlaşmalara dayalı olarak gerçekleştirilmekte olup görüşmeye konu tasarı bunlardan biridir.

Türkiye ile İrlanda arasında direkt hava seferlerinin başlatılmasını ve bu iki ülkenin hava yollarına İrlanda ve Türkiye üzerinden başka ülkelere de seferler düzenlenebilmesi imkânlarının sağlanmasını ve Türk Hava Yollarının Kuzey Atlantik hatlarında sefer yapmakla başladığında Shannon'un ara nokta olarak kullanılabilmesini öngören anlaşmaya esas tasarı, ülke yararına mütalâa olunarak Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II. Tasarının 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

İşbu raporumuz, Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Süleyman Sırrı KIRCALI
Başkan

İsmail ŞENGÜL
Başkanvekili

Mehmet PAMAK
Sözcü

Hilmi SABUNCU
Kâtip

Mustafa ALPDÜNDAR
Üye

Erdoğan BAYIK
Üye

Muzaffer ENDER
Üye

Kamer GENÇ
Üye

Doğan GÜRBÜZ
Üye

Mehmet HAZER
Üye

Salih İNAL
Üye

Mehmet KANAT
Üye

M. Velid KÖRAN
Üye

Hamdi ÖZER
Üye

Ragıp TARTAN
Üye
Toplantıda bulunmadı

Milli Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonu Raporu

TC

Danışma Meclisi
Milli Savunma, İçişleri ve
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/21
Karar No. : 29

17 Şubat 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve gerekçesiyle konuya ilişkin belgeler ilgili Bakanlık temsilcilerinininde katılmasıyla Komisyonumuzca incelenip görüşüldü.

Tasarının tümü ve maddeleri ayrı ayrı tartışıldı. Gerekçesi uygun görülerek tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekliyle aynen kabul edildi.

Raporumuz, Danışma Meclisi Başkanlığına saygıyla arz olunur.

Eşref AKINCI
Başkan

A. Asım İĞNECİLER
Başkanvekilli

H. İbrahim KARAL
Sözcü

Remzi BANAZ
Kâtip

E. Yıldırım AVCI
Üye

Ender CİNER
Üye

İsmail Hakkı DEMİREL
Üye

Ali DİKMEN
Üye

Adnan ERSÖZ
Üye

Abbas GÖKÇE
Üye

Avni MÜFTÜOĞLU
Üye

Fahri ÖZTÜRK
Üye

Aydın TUĞ
Üye

Namık Kemal YOLGA
Üye

Halit ZARBUN
Üye
(İmzada bulunamadı)

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 24 Ocak 1980 tarihinde Dublin'de imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
B. Ulusu

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.
Z. Baykara

Devlet Bak. - Başbakan Yrd.
T. Özal

Devlet Bakanı
Prof. Dr. M. N. Özdaş

Adalet Bakanı
C. Menteş

Dışişleri Bakanı V.
Prof. Dr. İ. Öztrak

Maliye Bakanı
K. Erdem

Ticaret Bakanı
K. Cantürk

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı
Prof. Dr. N. Ayanoglu

Tarım ve Orman Bakanı
Prof. Dr. S. Özbek

Çalışma Bakanı
Prof. Dr. T. Esener

Turizm ve Tanıtma Bakanı
İ. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı
Dr. Ş. Tüten

Sosyal Güvenlik Bakanı
S. Şide

BAYINDIRLIK, ULAŞTIRMA, İMAR VE İSKÂN, TURİZM VE TANITMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 noi maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

3 . 7 . 1981

Devlet Bakanı
Prof. Dr. İ. Öztrak

Devlet Bakanı
M. Özgüneş

Milli Savunma Bakanı
Ü. H. Bayülken

İçişleri Bakanı
S. Çetiner

Milli Eğitim Bakanı
H. Sağlam

Bayındırlık Bakanı
Dr. T. Önalp

Gümrük ve Tekel Bakanı
R. Baturalp

Ulaştırma Bakanı
N. Özgür

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
Ş. Kocatopçu

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
S. Bingöl

Köy İşleri ve Koop. Bak.
M. R. Güney

Gençlik ve Spor Bakanı
V. Özgül

Kültür Bakanı
C. Baban

**MALİ İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MİLLİ SAVUNMA, İÇİŞLERİ VE DIŞİŞLERİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İRLANDA HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İrlanda Hükümeti,

1944 Aralık ayının yedinci günü Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi ve Uluslararası Hava Servisleri Transit Anlaşması tarafları olup, kendi ülkeleri arasında ve ötesinde hava servisleri kurmak amacıyla bir anlaşma akdetmek isteyerek,

Aşağıdaki gibi anlaşmışlardır :

MADDE : 1

Tanımlar

Bu Anlaşma bakımından, metin aksini gerektirmedikçe :

a) «Şikago Sözleşmesi» terimi, bu Sözleşmenin 90 ncı Maddesi uyarınca kabul edilen Ekleri de kapsamak üzere 1944 Aralık ayının yedinci günü Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi ve bu Sözleşmenin 90 ncı ve 94 ncü Maddelerine göre Sözleşme veya Eklerinde yapılan ve her iki Âkit Tarafça kabul edilmiş olan değişiklikler anlamını taşır;

b) «Havacılık makamları» terimi, Türkiye Cumhuriyeti bakımından Ulaştırma Bakanı, İrlanda bakımından Taşıma ve Enerji Bakanı ve her iki taraf bakımından da, anılan Bakanlar tarafından yapılan görevleri yerine getirmeye yetkilendirilen başka bir kişi ve kuruluş anlamını taşır;

c) «Tayin edilen havayolu işletmesi» terimi, bu Anlaşmanın 3 nü Maddesi uyarınca tayin edilen ve yetkilendirilen havayolu işletmesi anlamını taşır;

d) «Ülke» terimi, Şikago Sözleşmesinin 2 nci Maddesinde belirtilen anlamı taşır;

e) «Hava servisi», «uluslararası hava servisi», «havayolu işletmesi» ve «teknik iniş» terimleri, Şikago Sözleşmesinin 96 ncı Maddesinde belirtilen anlamları taşır;

f) «Kapasite» terimi, aşağıda belirtilen anlamları taşır ;

— Bir uçak bakımından, o uçağın bir hattın bütününde veya bir bölümünde kullanılabilecek olan, yolcu ve yük taşımaya elverişli hacmi,

— Belli bir hava servisi bakımından, bu serviste kullanılan uçağın kapasitesi ile, bu uçakla belli bir süre boyunca belli bir hattın bütününde veya bir bölümünde yapılan sefer sayısının çarpımı;

g) «Trafik» terimi, yolcu, bagaj, kargo ve posta anlamını taşır.

MADDE : 2

Trafik Hakları

1. Âkit Taraflardan her biri, ötekine, bu Anlaşmanın I numaralı Ek'inde belirtilen hatlarda tarifeli uluslararası hava servisleri kurması amacıyla, bu Anlaşmada belirtilen hakları tanır. Bu servislere ve hatlara bundan böyle sırasıyla «üzerinde anlaşılan servisler» ve «belirlenen hatlar» denecektir. Her Âkit Tarafça tayin olunan havayolu işletmesi, belirlenen bir hatta, üzerinde anlaşılan bir servisi işletirken, aşağıdaki haklardan yararlanacaklardır :

a) Öteki Âkit Tarafın ülkesi üzerinden inmeden uçmak;

b) Anılan ülke içerisinde teknik iniş yapmak, ve,

c) Anılan ülke içerisinde, o hat için bu Anlaşmanın I numaralı Ek'inde belirtilen noktalara, bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak uluslararası trafik bırakmak ve almak amacıyla iniş yapmak.

2. Bu maddenin I nci fıkrasındaki hiçbir husus, bir Âkit Tarafın havayolu işletmesine, öteki Âkit Taraf ülkesindeki bir noktadan, aynı Âkit Taraf ülkesindeki bir başka noktaya bırakılmak üzere, ücret veya kira karşılığında trafik almak hakkının verildiği anlamına gelmeyecektir.

MADDE : 3

İşletme Yetkileri

1. Âkit Taraflardan herbiri, ötekine, belirlenen hatlarda, üzerinde anlaşılan servisleri işletmek amacıyla bir havayolu işletmesi tayin ettiğini yazılı olarak bildirmek hakkına sahip olacaktır.

2. Öteki Âkit Taraf, böyle bir tayin bildirisini aldığı anda, bu maddenin 3 ncü ve 4 ncü fıkraları hükümleri saklı kalmak üzere, tayin edilen havayolu işletmesine gerekli işletme yetkisini gecikmeden tanıyacaktır.

3. Âkit Taraflardan her birinin havacılık makamları, öteki Âkit Tarafça tayin edilen bir havayolu işletmesinden, bu makamlarca Şikago Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak, uluslararası hava servislerinin işletilmesinde uygulanması normal ve makul olan kanun ve nizamlarda belirtilmiş şartları yerine getirmeyi yerli bulunduğu hususunda kendilerini tatmin etmesini isteyebilir.

4. Âkit Taraflardan herbirinin, tayin edilen bir havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve fiili kontrolünün, havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğu kanısına varmaması halinde, bu maddenin 2 nci fıkrasında sözü edilen işletme yetkisini tanımayı reddetmek veya tayin edilen havayolu işletmesinin, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen hakları kullanmasında gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkı olacaktır.

5. Bir havayolu işletmesi böylece tayin edilince ve kendisine yetki tanınınca, üzerinde anlaşılan servisleri herhangi bir zamanda işletmeye başlayabilir; şu şartla ki, bu Anlaşmanın sırasıyla, 9 ncü maddesi, 10 ncü maddesi ve II numaralı Eki hükümlerine uygun olarak, kararlaştırılmış bir kapasite, saptanmış bir ücret tarifi ve onaylanmış bir uçuş tarifi o servis için yürürlükte bulunsun.

MADDE : 4

İşletme Yetkisinin Geri Alınması ve Hakların Kullanılmasının Durdurulması

1. Âkit Taraflardan herbiri, aşağıdaki hallerde, bir işletme yetkisini geri almak veya bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen hakların öteki Âkit Tarafça tayin edilmiş bir havayolu işletmesi tarafından kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılmasında gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkına sahip olacaktır :

a) O havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve fiili kontrolünün, havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğu kanısını taşımaması, veya

b) O havayolu işletmesinin, bu hakları tanıyan Âkit Tarafın kanun ve nizamlarına uymaması, veya

c) O havayolu işletmesinin, herhangi bir şekilde, bu Anlaşmada belirtilen şartlara uygun olarak işletme yapmaması.

2. Bu maddenin 1 nci fıkrasında sözü edilen, yetkinin geri alınması, hakların kullanılmasının durdurulması veya kayıtlandırılması işlemlerinin derhal yapılması, kanun ve nizamların daha ağır ihlallerini önlemek için zorunlu olmadıkça, bu hak ancak öteki Âkit Tarafın istişareden sonra kullanılacaktır.

MADDE : 5

Gümrük Vergilerinden ve Diğer Vergi ve Resimlerden Bağışıklık

1. Âkit Taraflardan herbirinin tayin edilen havayolu işletmesi tarafından uluslararası servislerde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mutad donatım, akaryakıt ve yağlama yağları ve (yiyecek, içecek ve tütün dahil) uçak kumanyası, öteki Âkit Taraf ülkesine varışta, tekrar yurt dışına çıkarılıncaya kadar veya uçuşun o ülke üzerinde yapılacak bölümünde uçak içinde kullanılıncaya kadar uçakta kalmak şartıyla, bütün gümrük vergileri, muayene ücretleri ve diğer vergi ve resimlerden bağışık olacaktır.

2. Aşağıdakiler de yapılan hizmetler karşılığında alınacak ücretlerin dışında, aynı resim ve vergilerden bağışık olacaktır :

a) Âkit Taraflardan birinin ülkesinde, o Âkit Taraf makamlarınca saptanan miktarları aşmamak ve öteki Âkit Tarafın uluslararası bir servis yapan uçağında kullanılmak üzere uçağa alınan kumanya;

b) Âkit Taraflardan birinin ülkesine, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesince uluslararası servislerde kullanılan uçakların bakım ve onarımı için sokulan yedek parçalar;

c) Uçuşun uçağa alındığı Âkit Taraf ülkesi üzerinde yapılan bölümünde kullanılacak bile olsa, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesince uluslararası servislerde işletilen uçakların ikmaline ayrılmış olan akaryakıt ve yağlama yağları.

3. Yukarıda 1 nci ve 2 nci fıkralarda sözü edilen maddelerin gümrük gözetimi veya denetimi altında tutulması zorunlu kılınabilir.

MADDE : 6

Mutad Havacılık Donatımının ve İkmal Maddelerinin Depolanması

Âkit Taraflardan herbirinin uçaklarında bulundurulmuş malzeme ve ikmal maddeleri ile mutad havacılık donatımı, öteki Âkit Taraf ülkesinde, ancak o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesi ile boşaltılabilir. Böyle bir durumda bunlar tekrar ülke dışına çıkarılincaya kadar veya gümrük nizamları uyarınca başka bir şekilde elden çıkartılincaya kadar, sözü edilen makamların gözetimi altında tutulabilir.

MADDE : 7

Direkt Transit Trafığı

Âkit Taraflardan herbirinin ülkesinden transit geçen yolcular, çok basitleştirilmiş bir kontrolden daha fazla bir kontrole tabi tutulmayacaklardır. Doğrudan doğruya transit geçen bagaj ve yük, gümrük vergileri ve diğer benzeri vergi ve resimlerden bağışık olacaktır.

MADDE : 8

Mali Hükümler

1. Âkit Taraflardan herbiri, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesine, trafik taşınması dolayısıyla o ülkede sağladığı kazançların masraftan artan kısmını, yürürlükte bulunan kambiyo mevzuatına uygun olarak, varsa resmi kambiyo kuru üzerinden, aksi halde kazançların sağlandığı kura eşit bir kur üzerinden transfer hakkı tanyacaktır.

2. Transfer, her iki Âkit Tarafça kabul edilebilen konvertibl bir dövizle yapılacaktır.

3. 8 nci madde kapsamına giren transferler, Âkit Taraflar arasında yürürlükte bulunan herhangi bir ödeme anlaşması hükümlerine göre ve kendi ülkelerinde yürürlükte bulunan kambiyo mevzuatına uygun olarak yapılacaktır. Türkiye Cumhuriyetinden yapılacak transferlerde, yukarıda sözü edilen kazançların transferi için gereken döviz, Merkez Bankası veya başka bir yetkili milli banka tarafından tahsis veya transfer edilecektir.

MADDE : 9

Kapasite Hükümleri

1. Her iki Âkit Tarafın havayolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında, belirlenen hatlarda üzerinde anlaşılan servisleri işletmeleri için adil ve eşit imkân sağlanacaktır.

2. Âkit Taraflardan herbirinin havayolu işletmesi, üzerinde anlaşılan servisleri işletirken, öteki Âkit Tarafın tayin edilen hava yolu işletmesinin çıkarlarını, onun aynı hatların bütünü veya bir bölümü üzerinde sağladığı servisleri uygun olmayan bir oranda etkilememek üzere, gözönünde bulunduracaktır.

3. Âkit Tarafların tayin edilen havayolu işletmelerinin sağladığı, üzerinde anlaşılan servislerin, belirlenen hatlardaki kamu ulaşım ihtiyaçları ile yakın ilişkisi bulunacak ve bunların ilk amacı, havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın ülkesinden çıkan ve ülkesine gidecek olan trafiğin taşınması için varolan veya olması makul bir şekilde beklenen taşıma ihtiyaçlarını, makul bir hamule faktörü ile karşılamaya yetecek bir kapasiteyi sağlamak olacaktır.

4. Âkit Taraflardan her birinin tayin edilen havayolu işletmesinin belirlenen hatlar üzerinde, öteki Âkit Taraf ülkesindeki noktalarla üçüncü ülkelerdeki noktalar arasında trafik taşıma hakkı, kapasitenin ilgili bulunduğu aşağıdaki genel ilkeler çerçevesinde kullanılacaktır :

- a) havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın ülkesine gelecek ve ülkesinden gidecek trafik ihtiyaçları;
- b) o havayolu işletmesinin geçtiği bölgenin, o bölgedeki Devletlerin havayolu işletmelerince kurulmuş diğer taşıma servislerinin de dikkate alınmasından sonraki trafik ihtiyaçları; ve
- c) uzak menzilli havayolu işletmeciliğinin ihtiyaçları.

Yukarıdaki (a), (b) ve (c) alt-fıkralarına ilişkin olarak uygulanacak şartlar, nihai olarak, Âkit Tarafların havacılık makamlarınca saptanacaktır.

5. Sağlanacak kapasite ve işletilecek servislerin sıklığı, servislere başlanmadan önce, tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından, onların anlaşmaması halinde de, Âkit Tarafların havacılık makamlarınca saptanacaktır.

Başlangıçta saptanan bu kapasite ve servis sıklığı, zaman zaman aynı şekilde gözden geçirilebilir ve yeniden düzenlenebilir.

MADDE : 10

Ücret Tarifelerinin Saptanması

1. Aşağıdaki fıkralarda, «ücret tarifesi» terimi, posta taşınmasına ait ücretler veya şartlar hariç, acenatlık ve diğer yardımcı hizmetlerin ücretlerini ve şartlarını da kapsamak üzere, yolcu, bagaj ve yük taşınması için ödenen ücretler ve bu ücretlerin uygulama şartları anlamını taşır.

2. Âkit Taraflardan birinin havayolu işletmesi tarafından öteki Âkit Tarafın ülkesine veya ülkesinden yapılacak taşımalar için konulacak ücret tarifeleri, işletme maliyeti, makul bir kâr ve diğer havayolu işletmelerinin ücret tarifeleri de içinde olmak üzere bütün ilgili unsurlar gözönünde tutularak makul düzeylerde saptanacaktır.

3. Bu Maddenin 2 nci fıkrasında sözü edilen ücret tarifeleri, mümkünse, her iki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından, hattın bütünü veya bir bölümü üzerinde işleyen diğer havayolu işletmelerine danışıldıktan sonra, anlaşmaya varılarak saptanacak ve bu anlaşma, mümkün olan hallerde, Uluslararası Hava Taşıma Birliğinin ücret tarifelerinin hazırlanmasında uyguladığı usullerin kullanılması yoluyla sağlanacaktır.

4. Böylece üzerinde anlaşmaya varılan ücret tarifeleri, başlangıç için önerilen tarihten en az doksan (90) gün önce, her iki Âkit Tarafın havacılık makamlarının onayına sunulacaktır. Özel durumlarda bu süre, anılan makamların anlaşmaları şartıyla, kısaltılabilir.

5. Bu onay açıkça bildirilebilir. Eğer havacılık makamlarının hiç biri, bu Maddenin 4 ncü fıkrası uyarınca sunulan ücret tarifelerini onaylamadıklarını, sunulma tarihinden başlamak üzere otuz (30) gün içinde bildirmezlerse, bu ücret tarifeleri onaylanmış sayılacaktır. Onaya sunulma süresinin 4 ncü fıkrada öngörüldüğü şekilde kısaltılmış olması halinde, havacılık makamları, tarifelerinin onaylanmadığının bildirilmesi için geçecek sürenin otuz (30) günden az olması hususunda anlaşabilirler.

6. Bir ücret tarifesi üzerinde bu Maddenin 3 ncü fıkrası uyarınca anlaşmaya varılamazsa, veya bu Maddenin 5 nci fıkrasına göre uygulanan süre içinde bir havacılık makamı, öteki havacılık makamına, 3 ncü fıkra hükümleri uyarınca üzerinde anlaşmaya varılan herhangi bir ücret tarifesini onaylamadığını bildirirse, Âkit Tarafların havacılık makamları tavsiyesini yararlı saydıkları herhangi bir başka Devletin havacılık makamına danıştıktan sonra ücret tarifesini aralarında anlaşarak saptamaya çalışacaklardır.

7. Eğer havacılık makamları, bu Maddenin 4 ncü fıkrasına göre kendilerine sunulan herhangi bir ücret tarifesi üzerinde veya herhangi bir ücret tarifesinin bu Maddenin 6 ncü fıkrasına göre saptanmasında anlaşmaya varamazlarsa, anlaşmazlık, bu Anlaşmanın 16 ncü Maddesi hükümlerine göre çözümlenecektir.

8. Bu Madde hükümlerine göre saptanmış olan bir ücret tarifesi, yeni bir ücret tarifesi saptanıncaya kadar yürürlükte kalacaktır. Bununla birlikte, bir ücret tarifesinin yürürlük süresi, bu fıkra hükmüne dayanılarak, başka bir şekilde sona ermiş olacağı tarihten başlamak üzere oniki (12) aydan fazla uzatılamayacaktır.

MADDE : 11

Bilgi ve İstatistikler

Âkit Taraflardan herbirinin havacılık makamları, öteki Âkit Tarafın havacılık makamlarına, istekleri üzerine, birinci Âkit Tarafın havayolu işletmelerince, üzerinde anlaşılan servislerde sağlanan kapasitenin gözden geçirilmesi amacıyla makûl olarak gerekebilecek periyodik ve başkaca istatistik bildirimleri verecektir. Bu bildirimler, o havayolu işletmesince üzerinde anlaşılan servislerde taşınan trafik miktarlarının ve bu trafiğin ilk çıkış ve son varış yerlerinin saptanması için gerekli bütün bilgileri içine alacaktır.

MADDE : 12

İstişare

Yakın bir işbirliği anlayışı içinde, Âkit Tarafların havacılık makamları, bu Anlaşmanın hükümlerinin yerine getirilmesini ve bunlara yeterli bir şekilde uyulmasını sağlamak amacıyla, zaman zaman birbirleri ile istişare edeceklerdir.

MADDE : 13

Değişiklikler

1. Âkit Taraflardan biri, bu Anlaşmanın herhangi bir hükmünün değiştirilmesinin uygun olacağını düşünürse, öteki Âkit Tarafı istişare isteminde bulunabilir; havacılık makamları arasında ve müzakere veya yazışma yoluyla yapılabilecek olan böyle bir istişare, istek tarihinden itibaren altmış (60) günlük bir süre içinde başlayacaktır. Böylece üzerinde anlaşmaya varılan herhangi bir değişiklik, diplomatik nota teatisi ile teyid edildiğinde yürürlüğe girecektir.

2. Hatlardaki değişiklikler, Âkit Tarafların havacılık makamlarının aralarında doğrudan doğruya anlaşmaya varmalarıyla yapılabilir.

MADDE : 14

Çok Taraflı Sözleşmelere Uygunluk

Bu Anlaşma, her iki Âkit Taraf için de bağlayıcı ola bilecek herhangi bir çok taraflı sözleşmeye uyacak şekilde değiştirilecektir.

MADDE : 15

Sona Erme

Âkit Taraflardan her biri, bu Anlaşmaya son vermek kararını her zaman öteki Âkit Tarafa bildirebilir; bu bildirim aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Örgütüne de ulaştırılacaktır. Bu durumda, son verme bildirimini, süresinin bitiminden evvel anlaşmaya varılarak geri alınmadıkça; Anlaşma, bildirim öteki Âkit Tarafça alınmış tarihinden oniki (12) ay sonra sona erecektir. Öteki Âkit Tarafça bildirim alındığı teyid edilmezse, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünün bildirim aldığı tarihten on dört (14) gün sonra alınmış sayılacaktır.

MADDE : 16

Anlaşmazlıkların Çözümü

1. Âkit Taraflar arasında, bu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin bir anlaşmazlık çıkarsa, Âkit Taraflar bu anlaşmazlığı önce müzakere yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.

2. Âkit Taraflar, müzakere yoluyla bir çözüme varamazlarsa, anlaşmazlığın, karara bağlanması için bir kişi veya kuruluşa havale edilmesini kararlaştırabilirler, veya Âkit Taraflardan birinin isteği üzerine anlaşmazlık, karara bağlanmak üzere Âkit Taraflardan herbirinin seçeceği birer hakem ve böylece seçilen iki hakemin tayin ede-

ceği bir üçüncü hâkemden kurulan üç kişilik bir hakem kuruluna sunulabilir. Âkit Taraflardan her biri, ötekinden, anlaşmazlığın tahkimini isteyen bir bildirimini diplomatik yoldan aldığı tarihten başlamak üzere altmış (60) gün içinde bir hakem seçecek ve üçüncü hakem de, bundan sonraki altmış (60) günlük süre içinde tayin edilecektir. Âkit Taraflardan herhangi biri belirtilen süre içinde bir hakem seçemezse veya üçüncü hakem belirtilen süre içinde tayin edilmezse, Âkit Taraflardan herhangi biri, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Konseyi Başkanının, durumun gereğine göre, bir hâkemi veya hakemleri tayin etmesini isteyebilir. Bu durumda üçüncü hakem, üçüncü bir Devletin uyuşu olacak ve hâkem kurulunun başkanlığını yapacaktır.

3. Âkit Taraflar, bu maddenin 2 nci fıkrası uyarınca verilecek herhangi bir karara uymayı taahhüt ederler.

MADDE : 17

Madde Başlıkları

Her maddenin üstünde bulunan madde başlıkları, bu Anlaşmaya, müracaat ve kolaylık sağlama amacıyla konulmuştur ve hiçbir şekilde bu Anlaşmanın kapsamını veya amacını tanımlamaz, sınırlamaz ve belirlemez.

MADDE : 18

Tescil

Bu Anlaşma Uluslararası Sivil Havacılık Örgütüne tescil ettirilecektir.

MADDE : 19

Yürürlüğe Giriş

Bu Anlaşma ile, onun ayrılmaz parçası olan I ve II numaralı EK'ler, her iki Âkit Tarafça gerekli anayasal işlemlerin tamamlanmasından sonra bu konudaki diplomatik notaların teati edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

Yukarıdakileri, tasdiken, Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş aşağıda imzaları bulunan temsilciler bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Dublin'da, bindokuzyüzseksen yılının Ocak ayının, yirmidördüncü günü, Türkçe ve İngilizce dillerinde, her iki metin de aynı ölçüde geçerli olmak üzere, ikişer nüsha olarak yapılmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İRLANDA HÜKÜMETİ
ADINA

EK - I

Hatlar

1. a) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tayin edilen havayolu işletmesi, aşağıdaki hatlarda, her iki yönde hava servisleri işletmeye yetkili kılınacaktır.

(1) Türkiye'deki noktalar - ara noktalar (Londra hariç) - Dublin.

(2) Türkiye'deki noktalar - ara noktalar - Shannon - İleri Noktalar.

b) Üçüncü ülkelerden alınan veya bu ülkelere gidecek olan trafiğin öteki Âkit Taraf ülkesine bırakılması veya oradan alınması hakkı, aşağıdaki hatlarda tanınmıştır :

(1) Türkiye'deki noktalar - sonra kararlaştırılacak ara noktalar - Dublin.

(2) Türkiye'deki noktalar - sonra kararlaştırılacak ara noktalar - Shannon - sonra kararlaştırılacak ileri noktalar.

2. a) İrlanda Hükümeti tarafından tayin edilen havayolu işletmesi, aşağıdaki hatlarda, her iki yönde hava servisleri işletmeye yetkili kılınacaktır :

(1) İrlanda'daki noktalar - ara noktalar (Londra hariç) - Ankara.

(2) İrlanda'daki noktalar - ara noktalar - İstanbul ileri noktalar.

b) Üçüncü ülkelerden alınan veya bu ülkelere gidecek olan trafiğin öteki Âkit Taraf ülkesine bırakılması veya oradan alınması hakkı, aşağıdaki hatlarda tanınmıştır :

(1) İrlanda'daki noktalar - sonra kararlaştırılacak ara noktalar - Ankara.

(2) İrlanda'daki noktalar - sonra kararlaştırılacak ara noktalar - İstanbul - sonra kararlaştırılacak ileri noktalar.

3. Yukarıdaki hatların herhangi birindeki noktalar, servisin başlangıç noktası havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın ülkesinde bulunması şartıyla, tayin edilen havayolu işletmesinin ihtiyarına bağlı olarak, bütün uçuşlarda veya bunların herhangi birinde kullanılmayabilir.

4. Âkit Taraflardan her biri, servislerine, öteki Âkit Tarafın ülkesinden ileride veya Âkit Tarafların ülkeleri arasında bulunan ilâve noktaların dahil edilmesini isteyebilir. Bu istek, öteki Âkit Tarafın havacılık makamlarının onayına bağlıdır.

EK - II

Uçuş Tarifelerinin Onaylanması

1. Her bir Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi, her tarife dönemi için (yaz ve kış) uçuş tarifelerini, uçak tipi de dahil olmak üzere, tarifenin yürürlüğe gireceği tarihten en az otuz (30) gün önce öteki Âkit Tarafın havacılık makamlarının onayına sunacaktır. Özel durumlarda bu süre, anılan makamların rızası ile kısaltılabilir.

2. Her bir Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesince uçuş tarifelerinin öteki Âkit Tarafın havacılık makamlarına sunulmasından önce, her iki Âkit Tarafın havayolu işletmeleri, onaylanmasını kolaylaştırmak amacıyla tarifeleri konusunda birbirine danışacaklardır.

3. Bu uçuş tarifelerini alan havacılık makamları, 30 gün içinde bunları onaylayacak veya değişiklik önerisinde bulunacak. Tayin edilen havayolu işletmeleri, tarifeleri ilgili havacılık makamlarınca onaylanmadan önce servislerine başlamayacaklardır, hüküm, sonradan yapılacak değişikliklere de aynı şekilde uygulanacaktır.

